

(Изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 3 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2016 г., в сила от 12.02.2016 г., изм. - ДВ, бр. 3 от 05.01.2018 г.)

ИНФОРМАЦИЯ

Преценяване на необходимостта от ОВОС на инвестиционно предложение за:

“Садкова система за отглеждане на аквакултури в поземлен имот № 141055 и Фотоволтаични съоръжения и сгради в поземлен имот № 141059, с. Бошуля“, Общ. Септември

Изготвил:.....
Инж. С. ИВАНОВ

Съдържанието на инвестиционното предложение е изготвено съгласно Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС

(Изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 3 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2016 г., в сила от 12.02.2016 г., изм. - ДВ, бр. 3 от 05.01.2018 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ

№	Раздел, глава, точка	Стр.
I.	Информация за контакт с възложителя	4
1	Име, местожителство, гражданство на възложителя - физическо лице, търговско наименование, седалище и единен идентификационен номер на юридическото лице.	4
2	Пълен пощенски адрес	4
3	Телефон, факс и e-mail	4
4	Лице за контакти	4
II.	Резюме на инвестиционното предложение	4-20
1	Характеристики на инвестиционното предложение	4
а	Размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост;	4-6
б	Взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;	6
в	Използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие;	6-7
г	Генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води;	7-8
д	Замърсяване и вредно въздействие; дискомфорт на околната среда;	8
е	Риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение;	8
ж	Рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето	9
2	Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството.	9
3	Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.	9-14
4	Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.	15
5	Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване.	15
6	Предлагани методи за строителство.	15-16
7	Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение.	16-18
8	План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях.	18-19
9	Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение.	19

10	Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа.	19-20
11	Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство).	20
12	Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение.	20
III.	Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно:	20-21
1	Съществуващо и одобрено земеползване;	20-21
2	Мочурища, крайречни области, речни устия;	
3	Крайбрежни зони и морска околна среда;	
4	Планински и горски райони;	
5	Защитени със закон територии;	
6	Засегнати елементи от Националната екологична мрежа;	
7	Ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност;	
8	Територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита.	
IV.	Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:	21
1	Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии.	21-25
2	Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение.	25-27
3	Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия.	27
4	Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно).	27-29
5	Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.).	30
6	Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието.	30-31
7	Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието.	31
8	Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.	31
9	Възможността за ефективно намаляване на въздействията.	32
10	Трансграничен характер на въздействието.	32
11	Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.	32-34
V.	Обществен интерес към инвестиционното предложение.	34

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

I. Информация за контакт с възложителя:

1. „АТ ФИШ” ЕООД, седалище и адрес на управление: село Огняново 4417, ул. „Христо Ботев” № 3А, община Пазарджик, област Пазарджик; **ЕИК: 205144825**.
2. Пълен пощенски адрес – град Пазарджик-4400, бул. „Княгиня Мария Луиза” № 155, ет. 1, ап. № 2
3. Телефон, факс и e-mail: **0888874944** – Ангел Темелков; atfish2018@gmail.com.
4. Лице за контакти – Ангел Темелков – **0888874944**.

II. Резюме на инвестиционното предложение:

1. Характеристики на инвестиционното предложение:

а) размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост;

„АТ ФИШ”, ЕООД е новосъздадена фирма, чиято стратегическа цел е да изгради садково стопанство за отглеждане на есетрови риби за производство на черен хайвер и шаран.

Фирма „АТ ФИШ”, ЕООД е взела под наем за срок от 10 години (съгласно сключен договор от 30.05.2018 г.) 2 броя поземлени имота собственост на фирма „Инертни материали” ООД както следва:

- Поземлен имот № 141055, с. Бошуля, ЕКАТТЕ 05949, общ. Септември с обща площ 58,280 дка. НТП на имота е Рибарник.
- Поземлен имот № 141059, с. Бошуля, ЕКАТТЕ 05949, общ. Септември с обща площ 19,040 дка. НТП на имота е Рибарник.

Фирмата си е поставила следните инвестиционните цели:

1. *Доставка и монтаж на садкова система, състояща се от понтон, 12 броя садки + 1 брой транспортна садка в имот № 141055, с. Бошуля.*
2. *Доставка и монтаж на съоръжение за аерация и окислородяване на водата с мощност до 600 kW в имот № 141055, с. Бошуля*
3. *Доставка и монтаж на трафопост и фотоволтаични съоръжения с мощност до 600 kW за захранване на съоръжение за аерация и окислородяване на водните площи в имот № 141059, с. Бошуля.*
4. *Доставка и монтаж на до 3 броя преместваеми обекти, включващи битови помещения и помещения за съхранение на рибарски инвентар и рибен фураж, изработени от лека метална конструкция покрита с термопанели в имот № 141059, с. Бошуля.*
5. *Изграждане на постройка с размери 15 метра / 150 метра – около 2250 м². Тя ще бъде използвана за съхранение на фураж и рибарски инвентар и оборудване, за люпене на риба, вани за съхранение на риба. Основите на въпросната постройка*

ще бъдат бетонни и на нея ще бъдат поставени термopanели. Постройката ще бъде изградена в рамките на ПИ 141059, с. Бошуля.

Същността на технологията за садковото отглеждане на риба се свежда до изграждането на съоръжения (инсталации) от плаващи мрежени клетки, които се разполагат в разнообразни по хидрохимичен, хидробиологичен и температурен режим водоеми. Мрежените клетки (садки) заместват бетоновите басейни при класическия тип басейново стопанство.

Осигуряването на достатъчно кислород във водата е от първостепенно значение за отглеждане на всяка една аквакултура. Кислородът е първият лимитиращ фактор на жизнената среда. Рибите изискват кислород, за да метаболизират храната и да растат. Високите нива на кислород осигуряват по-бързи темпове на растеж, по-добър прираст, по-малко стрес и болести и по-високо качество на отглежданата риба.

Два са ключовите моменти за водната повърхност. През летния сезон, поради високите температури в района, количеството на кислород стига до ниски нива за отглеждането на аквакултури и в този момент е необходимо аериране на водните повърхности с цел повишаване на количествата кислород. Периодът е от Април (края) до Септември. Вторият ключов момент е през зимните месеци - особено когато зимата е студена. Водните площи замръзват в повърхностния слой и нивата на кислород се понижават до критични стойности. Това е причината аерацията на рибарника да е необходима целогодишно. Ааериращото и окислородяващо съоръжение ще се захранва изцяло от фотоволтаичните съоръжения изградени в ПИ 141059. В тази връзка ще бъде изграден и трафопост.

Следователно, изграждайки садкова система, система за аерация и окислородяване и фотоволтаична система „Ат Фиш” ЕООД ще може да извършва интензивно рибопроизводство в по-малък обем вода, без да извършва земно-изкопни дейности, ползвайки възобновяеми енергийни източници.

Фотоволтаичните съоръжения ще се изградят на площ до 11 дка., част от ПИ № 141059 в землището с Бошуля с ЕКАТТЕ 05949, община Септември. Фотоволтаичната инсталация ще произвежда електроенергия само и единствено за нуждите на съоръжението за аерация и окислородяване на водната повърхност като преобразува слънчевата радиация посредством модули с моно или поликристални силициеви клетки и прилежащи инвертори в електрическа енергия.

Във фотоволтаичните енергийни съоръжения ще се монтират фотоволтаични панели от последно поколение за производство на електрическа енергия с мощност до 600 kW. Тенденция е на пазара да излизат нови панели - все по-мощни, но с идентична площ като съществуващите на пазара, т.е. площта на панела се запазва, но мощността расте. Основни елементи във фотоволтаичните съоръжения са фотоволтаичните модули, монтирани върху съответните рамки и инверторите, които преобразуват правия ток от фотоволтаичните модули в променлив. Инсталацията ще бъде изпълнена с високо технологични продукти – модули, инвертори, конструкция, кабели, ел. табла, трансформатори, отговарящи на всички европейски стандарти за качество и сигурност.

За монтаж на модулите е предвидено да се използват рамки, наричани „табли”. Една табла позволява монтажа на 40 модула в два реда. Модулите се ориентират на юг под оптимален ъгъл. За да се използва ефективно земята таблите се групират в редове като се допират плътно един до друг. Разстоянието между редовете се определя така, че да не се допуска засенчване на модулите. В средата на блоковете се оставят експлоатационни подходи, които позволяват лесен достъп на необходимата техника до модулите. Фотоволтаичната система ще бъде свързана с трафопост.

Фирмата има намерение да изгради постройка с размери 15 метра / 150 метра – около 2250 м². Тя ще бъде използвана за съхранение на фураж и рибарски инвентар и оборудване, ще бъдат поставени вани за люпене на риба, вани за съхранение на риба. Основите на въпросната постройка ще бъдат бетонни и на нея ще бъдат поставени термопанели. Постройката ще бъде изградена в рамките на ПИ 141059, с. Бошуля.

Изграждането на описаните съоръжения ще станат без промяна предназначението на имота, тъй като изграждането на съоръженията са пряко свързани с дейността на фирмата.

б) взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;

Фирма „Инертни материали“ ООД собственик на имота е с постановено решение № 3-2/2009 г. по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на директора на РИОСВ-Пазарджик. Към подаденото вече уведомление за инвестиционно предложение е представен документ, доказващ правото на възложител на „АТ Фиш“ ЕООД и издаденото вече решение е валидно за инвестиционно предложение „Рибно стопанство за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки) – рибарник № 2” в имот № 141055, м. „Завоя на р. Марица”, землище на с. Бошуля, общ. Септември, обл. Пазарджик с възложител „АТ Фиш“ ЕООД.

в) използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие;

С настоящето ИП не се предвижда добив на природни ресурси. Материалите необходими за реализацията му ще бъдат доставяни в готов вид на място. Фотоволтаичните панели ще бъдат позиционирани под подходящ ъгъл на метални конструкции, така че да има ослънчаване на почвата и незначително засенчване. Фотоволтаичните модули ще бъдат закрепени върху метална конструкция и реализирането на инсталацията ще бъде свързано с незначителни изкопно-насипни земни работи за полагане на подземни кабели и монтаж на технологични съоръжения. Непосредствено след полагане на подземните кабели ще се извършва обратната засипка и рекултивацията на нарушените терени. Почвената и растителната покривка няма да претърпят дългосрочни и значителни изменения. Няма да бъде изменена структурата на ландшафта. При строителството предварително ще се отдели хумусният слой и ще се депонира на част от площадката като впоследствие ще се вложи по предназначение. Площадката на обекта се намира извън населеният район.

Захранването с вода за непитейни нужди ще се осъществява или чрез използването на налично съоръжение изградено в рамките на съседен обект, собственост на друго Юридическо лице срещу предварително финансово договорени взаимоотношения или чрез поставяне на химическа тоалетна. За питейни нужди ще се използва минерална вода. На площадката не се предвижда собствен водоизточник.

По време на строителството на помещението за инвентар и трафопоста не се очаква използването на природни ресурси – ще се изгради бетонов фундамент, конструкцията ще е от стомана, халето ще е изградено с термопанели.

г) генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води:

Във фаза на експлоатация инвестиционното предложение не води до отделяне и натрупване на производствени и опасни отпадъци, не е свързано с дейности, отделящи замърсени отпадъчни води. Отпадъците, които се предвиждат да се формират са от производствен и битов характер. От смесено-битовия характер ще се постави контейнер за смет, чието извозване се обслужва периодично от поддържащата фирма за чистота към Община Септември.

Отпадъците при отглеждането на риба може да ги класифицираме като СЖП (странични животински продукти - *умряла риба*). Съгласно нормативната уредба сме задължени да имаме сключен договор за извозването и унищожаването на този вид отпадък. Това ще се случи на етап регистрация в БАБХ – Пазарджик.

Във връзка с изложеното става ясно, че при прилагането на тази технология за отглеждане на различни видове стопански ценни риби, не се генерират отпадъци, които изискват да бъдат третирани по специален начин за тяхното отстраняване или унищожаване.

Фуражите се доставят до фермата опаковани в устойчиви полиетиленови торби подредени на палети, като след употребата на фуража, опаковките се събират и складираат в склада на фирмата в Пазарджик и впоследствие се предават на вторични суровини.

Отпадъците, които ще се формират по време на строителството ще са незначителни. Съгласно прил. 1 към чл.5, ал. 1 от Наредба 3 от 01.04.2004 г. за класификация на отпадъците (ДВ, бр.44/2004г.), на този етап ще бъдат генерирани както следва:

- 17 05 06 изкопани земни маси, различни от упоменатите в 17 05 05;
- 17 05 04 почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03.

По време на експлоатацията на обекта, предвид характера на застрояване ще се формират следните битови отпадъци:

- 20 01 01 хартия и картон;
- 20 01 39 пластмаси;
- 20 03 01 смесени битови отпадъци;

Смесени битови отпадъци, код 20 03 01: Произход: от монтажните групи, Количество: 0.6 t/y . Предварително съхраняване: контейнер за битови отпадъци.

Очаква се генериране само на битови отпадъци, които ще се събират в съответните контейнери и ще се извозват чрез системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на община Септември.

Отпадъчни води: не се предвиждат

Предвижда се поставянето на Химическа тоалетна, която ще бъде обслужвана от специализирана фирма и Операторът ще сключи договор. Питейна вода ще се доставя чрез Диспенсъри, за които Операторът ще сключи договор с фирма доставчик.

Отпадъците генерирани от ветеринарно-медицинските манипулации (опаковки от медикаменти и употребявани инструменти) ще се събират от съответното длъжностно лице – като практика при извършване на манипулации.

Рибешки трупове: Произход: от естествената смъртност на рибите на площадката. Транспортиране на територията на площадката: със собствен транспорт. Транспортиране извън площадката, оползотворяване/обезвреждане: ще се извършва от специализирани автомобили на екарисаж. Операторът ще сключи договор с фирма лицензирана за района.

д) замърсяване и вредно въздействие; дискомфорт на околната среда;

Реализацията на ИП ще допринесе за постигане на националните и общоевропейски цели за увеличаване на процента на производството на екологично чиста енергия от възобновяеми природни ресурси. Не се предвиждат емисии вредни вещества във въздуха.

След реализирането на инвестиционното предложение не се очаква отрицателно влияние върху компонентите на околната среда. Няма паметници на културата.

Не се очаква замърсяване на околната среда. Технологията на отглеждане не изисква прилагането на изолиране на рибите от околната среда. При спазване на това изискване предвидената дейност няма да окаже негативно въздействие върху биоразнообразието в посочения район. Технологията следва естествения път на природа. Като цяло рибо фермата не емитира наднормено ниво на шум. Предполагам източник на шум е възможен при аварирание на съоръжения за поддържане на необходимите параметри за отглеждането на рибите. Във връзка с хуманното отглеждане на рибите, а и с цел по-продължителен живот на оборудването, периодично се извършва технически преглед на тези инсталации. При необходимост се извършва ремонт или подмяна на части.

Дискомфорт няма да има, тъй като фермата за аквакултури ще се вписва като естествен компонент в околната среда.

е) риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение;

Операторът не предвижда инциденти по време на строителството и по време на експлоатацията. На територията на рибофермата няма да се съхраняват опасни вещества и препарати. В периода на строително – ремонтните дейности и по време на експлоатацията Дружеството ще прилага правила за безопасна работа и превенция на аварийните ситуации.

По време на експлоатацията на обекта е възможно да възникнат три основни вида аварии:

- аварии, причинени от природни бедствия (гръмотевични бури, смерчове, урагани, щорм, обледявания);
- промишлени аварии – пожар;
- аварии причинени от човешка грешка, саботаж или терористичен акт (взривове, пожари, и др.).

Операторът ще вземе всички мерки, за да могат инцидентите да не съществуват.

ж) рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.

Реализацията на инвестиционното предложение няма да предизвика поява на отрицателно въздействие върху хората и тяхното здраве.

2. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството.

Дейностите, които „АТ Фиш“ ЕООД смята да извърши при осъществяването на инвестиционното предложение ще бъдат в рамките на двата имота – номера 141055 и 141059, които са взети под наем от фирма „Инертни материали“ ООД съгласно сключен договор от 30.05.2018 г. за срок от 10 години.

- Поземлен имот № 141055 , с. Бошуля, ЕКАТТЕ 05949, общ. Септември с обща площ 58,280 дка.
- Поземлен имот № 141059 , с. Бошуля, ЕКАТТЕ 05949, общ. Септември с обща площ 19,040 дка.

Фотоволтаичните съоръжения и постройката за съхранение на фураж и рибарски инвентар и оборудване ще бъдат изградени в поземлен имот № 141059, а съоръжението за аерация и окислородяване ще бъде поставено в поземлен имот № 141055, в местността “Завоя на река Марица”, в землището на с. Бошуля, общ. Септември, обл. Пазарджик. Имотите граничат с полски път и със земеделски имоти. Поземлените имоти се намират в Национална екологична мрежа НАТУРА 2000. Повърхностно водно тяло BG3MA790R157 попадащо в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“ и граничещо със защитена зона BG 0002069 „Рибарници Звъничево“.

Всички строителни дейности по време на реализирането на инвестиционното предложение ще се извършват в рамките на двата имота. Няма да бъдат необходими допълнителни територии за разполагане на временни дейности в периода на реализация на инвестиционното предложение.

3. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.

Същността на технологията за садковото отглеждане на риба се свежда до изграждането на съоръжения (инсталации) от плаващи мрежени клетки, които се разполагат в разнообразни по хидрохимичен, хидробиологичен и температурен режим водоеми. Мрежените клетки (садки) заместват бетоновите басейни при класическия тип басейново стопанство. Предимствата на технологията се състоят в следното:

- избягват се тежките строителни работи при изграждането на бетонови басейни, свързани и със земно изкопни работи на терена;
- не се разрушават терени, намиращи се като правило на брега на реките;
- използват се водите на подходящи естествени и изкуствени езера, като по този начин те се експлоатират комплексно и пълноценно;
- евентуалните ремонти на садките се съобразяват с технологичния цикъл;

- садките са мобилни и могат да се разполагат в най-подходящите зони на водоемите и да се преместват, включително и за осъществяването на технологичните схеми – зарибяване, сортиране на рибата, улов на готовата продукция, товаро-разтоварни работи и др.

Садковото рибовъдство по същността си представлява високотехнологичен интензивен метод и безотпадна биотехнология за отглеждане на различни видове риби при контролирани условия, като правило с висока степен на механизация и се характеризира с редица особености, по-важните от които са:

1. Прилагане на гъсти посадки (голям брой риби на единица воден обем/площ) и постигане на по-високи добиви в сравнение с класическото рибовъдство.
2. Използване на висококачествени гранулирани фуражи, нормирано хранене и строг контрол върху разхода на фураж при максимално оползотворяване на храната.
3. Отпадане на необходимостта от непрекъснат приток на вода при висока проточност и дебит, които са основно изискване за класическото басейново стопанство на течащи води.
4. Компактност на стопанствата, което улеснява технологичните операции и контрола върху тях и опазването на продукцията.
5. Възможност за механизация и автоматизация на технологичните процеси.

Изграждането на садкови производствени мощности за интензивно отглеждане на риба в даден водоем предполага отделянето на известно количество отпадни продукти, които са свързани най-вече с неоползотворена храна и фекалии. Тяхното неутрализиране зависи от самопочистващите свойства на водоема, което е свързано с другите обитатели от естествената ихтиофауна на водоема, която като правило съдържа и отглеждания в садките вид риба. Особено важно е качеството на използваните фуражи, които понастоящем са балансирани по такъв начин, че се използват почти 100 %. Важно условие е и прилагането на технологията и техниката на хранене от гледна точка на технологичната дисциплина и ред и строг контрол.

Технологията на садковото производство на риба се утвърди през последните десетилетия като най-прогресивния и бързо развиващ се съвременен метод за интензивно производство на риба при строго контролирани условия. Обект на постоянен мониторинг и контрол са всички технически, технологични и експлоатационни параметри на производството, както следва:

а. Технически параметри (периодичен контрол):

- *плавучест на садките;*
- *херметичност на конструкцията;*
- *конструктивна цялост на садките и саловете;*
- *устойчивост на връзките с брега и закотвянето на саловете;*

б. Технологични параметри (ежедневен контрол):

- *температура,*
- *кислородно съдържание,*
- *киселинност (рН) на водата;*
- *наличие на смъртност и незабавно отстраняване на наличен технологичен отпад;*
- *посадка на рибата във всяка садка и дневен прираст;*
- *дневен норматив за хранене (дневна дажба) – по схема;*

с. Експлоатационни параметри (периодичен контрол):

- *начално, междинно и крайно тегло на рибата в садките;*

- здравословен статус на рибата (от малки рибки до последния стадий);
- периодично и системно сортиране на рибата в садките;
- съдържание и качество (годност) на фуражите (съгласно сертификатите за качество);

Изграждането на тази система ще доведе до възстановяване и ускорено развитие на рибовъдството (аквакултурите) в района и в страната като цяло и до издигането на неговото технологично ниво. За осигуряването на необходимите количества зарибителен материал за зареждане на садките при минимално средно единично тегло над 20 гр. за есетрови и шаран ще се стимулира възстановяване на работата на няколко от специализираните рибовъдни стопанства (част, от които сега не работят). Паралелно ще се усъвършенства технологията за производство на зарибителен материал, която включва и всички необходими мерки за осигуряване на неговото качество (включително генетичен и здравословен статус, в т.ч. и при внос на посадъчен материал). Допълнителен ефект на изграждането на стопанството ще бъде оказан върху технологичното развитие и усъвършенстване на технологията и техниката за преработка на рибата, включително и върху разнообразяване на асортимента на предлаганите на пазара рибни продукти при гарантирано качество и безопасност.

Садковата система ще заема площ от максимум 1200 м² и в нея ще се отглеждат есетрови риби за черен хайвер и шаран. Ще бъде свързана към брега с понтон. Садките са с вътрешен размер 8 м / 8 м и външен размер 9 м / 9 м. Садковата система ще бъде инсталирана в поземлен имот № 141055.

ТАБЛИЦА

Параметри	Технически и технологични характеристики
<i>Технически</i>	<i>Параметри</i>
Вид рибовъдно стопанство (ферма за аквакултури) – садково – садкова инсталация	Плаващи мрежени клетки (садки)
Конфигурация на мрежените клетки (садки)	Квадратни мрежени садки
Размери на клетката	-
Вътрешен размер	Вътрешен размер – 8 метра
Външен размер	Външен размер – 9 метра
Площ на една производствена клетка (садка)	геометрична площ – 81 кв.м.
Дълбочина на садките	От 5 до 7 метра
Активно използваема площ на клетката	Производствена (чиста) площ - – до 64 кв.м.
Общ брой производствени садки - 12 производствени + 1 транспортна	12 бр.

Брой салове (понтони)	1 бр.
Обща производствена площ	768 кв.м
Обща площ на акваторията, заета от фермата (заета площ от понтоните)	972 кв.м.
Обща площ на участъка за аквакултури (зона на действие на техническите съоръжения) – сервитут и санитарно-охранителна зона	48 дка
Материал за основната конструкция (понтони за мрежените клетки, пътеките и др.)	Метална конструкция Метални пътеки; метални връзки; стиропор
Материал за изработване на клетката (садка)	Рибарски мрежи и въжета – капрон; Корабни въжета – капрон и метал; Поплавъци - пластмаса

<i>Технологични параметри</i>	
Основни видове риби:	Есетрови (Acipenseridae) Шаранови (Cyprinidae)
Използван фураж	Гранулиран, концентриран, балансиран
Производствен капацитет	24 тона
Период на изпълнение на проекта на садковата ферма	В рамките на следващите 5 години.

Съоръжението за аерация и окислородяване на водата представлява метална платформа с площ до 65 кв.м., върху която ще бъдат поставени съоръжения и посредством конструкция от тръби и инжектори ще се извършват необходимите аерация и окислородяване с цел повишаване нивата на кислород. Цялото съоръжение ще се захранва с трифазно напрежение от изградените фотоволтаични съоръжения и трафопост.

Това съоръжение е съобразено с големината на водния обект и с поддържане на определените нива на кислород във водната повърхност. То ще бъде поставено в ПИ 141055.

Фотоволтаичните съоръжения ще се реализират в рамките на поземлен имот №141059, с площ на съоръженията до 11 дка, и капацитет до 600 kW в местността “Завоя на река Марица”, в землището на с. Бошуля, общ. Септември, обл. Пазарджик. Имотът граничи с полски път и със земеделски имоти. Разглежданият имот е с начин на трайно ползване „Рибарник“. Фотоволтаичните панели ще бъдат позиционирани под подходящ

ъгъл на метални конструкции, така че да има ослънчаване на почвата и незначително засенчване. Фотоволтаичните съоръжения ще се използват изцяло и единствено за нуждите на отглеждането на аквакултури във водния обект.

Фотоволтаичните инсталации имат множество предимства и това определя бурното им развитие, придружено с все по-масово разпространение и понижаване на цените.

Фотоволтаичните инсталации са подходящи за локално производство на електроенергия. Те могат да се разполагат на необработваеми площи и по този начин да ги направят икономически полезни. Много от ТЕЦ и АЕЦ са построени на площи, които са обработваеми. Освен това, около тях се оформят значителни пространства, които по една или друга причина също не могат да се използват за стопански цели. Разходите по пренасянето на електроенергията в национална мрежа може да са значителни (от 5 до 15%) в зависимост от положението, състоянието и мощността на консуматорите.

Фотоволтаичните инсталации са подходящи за създаване на локални автономни инсталации на места, където е икономически нецелесъобразно да се прокарва или поддържа централизирано електрозахранване. Това са високопланински, селски и всички отдалечени постройките, инсталации или много малки населени места, крайпътни инсталации от всякакъв тип, приемници, предаватели, наблюдателни съоръжения, помпени станции, плавателни съдове, електрически и хибридни превозни средства, космическа техника и много други. Може би първата подобна инсталация е тази, изградена в Япония за захранване на отдалечен морски фар с електрическа енергия.

Фотоволтаичните инсталации имат все по-голяма ефективност. Повечето инсталации в момента имат к.п.д. от около десетина процента (преобразуват около 10% от попадащата светлина в електрическа). Има обаче нови разработки, при които ефективността е увеличена на 30-40%. Предполага се, че подобни постижения ще влязат в масово производство през следващите години и произвежданата енергия ще бъде по-евтина.

Фотоволтаичните инсталации имат до голяма степен модулна структура, като лесно могат да се добавят модули за увеличаване на мощността или да се отнемат модули за нейното намаляване. Модулната структура позволяват по-лесен монтаж, демонтаж и ремонт.

Фотоволтаичните инсталации стават все по-органични, което ги прави все по-ефективни и предполагаемо по-лесни за рециклиране.

Фотоволтаичните инсталации могат да се насочват към слънцето и това поддържа ефективността им през целия ден и всички сезони. Насочването може да е ръчно или автоматично.

Фотоволтаичните инсталации могат да произвеждат както постоянни, така и променливи напрежения с почти всякаква стойност. Това се постига с електронни модули към тях. Когато те се комбинират с акумулаторни батерии и с подходяща електроника, могат да осигурят електроенергия по всяко време на денонощието.

Фотоволтаичните инсталации могат да се монтират на превозни средства като автомобили, влакове и самолети и да осигуряват електроенергия през светлата част на деня.

Фотоволтаичните инсталации създават нови работни места в няколко стопански отрасли (научноизследователска дейност, производство на компоненти и системи,

проектиране, инсталация, поддръжка, рециклиране). Те спомагат за развитието на стопанска дейност в нови географски райони, където това по-рано е било невъзможно или икономически неизгодно поради липса на енергийни източници.

Фотоволтаичните инсталации създават нови работни места в архитектурата и строителството, като стават част от архитектурния облик и инженерната конструкция на жилищни и промишлени сгради, на спомагателните постройки и съоръжения. Това дава нови изисквания както към архитектите, така и към строителите и изпълнителите. Фотоволтаичните инсталации, вградени в сградите, могат да се комбинират и с инсталации за отопление и комуникация.

Фотоволтаичните инсталации са добър източник на електричество за градовете, защото могат да се монтират на фасади и покриви и да намалят количеството енергия, което се пренася от големи разстояния до тях. Фотоволтаичните инсталации не замърсяват мястото на експлоатация. Те изместват проблема към мястото на производство и рециклиране.

Висококачествените фотоволтаични инсталации имат сравнително ниски разходи за поддръжка. Това е особено вярно при статичните системи, при които няма движещи се механични части. Те обикновено са снабдени с компютъризиран и видеоконтрол, който дава много добра представа за работата на системата.

Фотоволтаичните инсталации изглеждат са изгодни за държави със значителни размери по географска дължина, тъй като енергията, произведена в южната част на страната, може да се транспортира през деня на север, а енергията, произведена от севера през вечерите и през дните с по-малка светлинна интензивност, може да се транспортира на юг. Транспортните разходи на енергията изглеждат са по-малки от загубите, свързани с използването на големи количества акумулаторни батерии за съхранение на енергията от фотоволтаичните инсталации.

Фотоволтаичните инсталации изглеждат са изгодни и за държави със значителни необработваеми площи, например площи с индустриални замърсявания, каменисти, полупустинни и др. На тези места могат да се разполагат фотоволтаични инсталации със значителни размери. Част от тези площи могат и да се самовъзстановят след 20-40 години, което е времето за експлоатация на висококачествените фотоволтаични инсталации.

С цел улесняване на извършването на дейността, упомената по-горе, на територията на ПИ 141059 ще бъдат поставени до 3 броя преместваеми съоръжения /временни постройки/ - фургоны контейнерен тип – включващи битови помещения и помещения за съхранение на рибен фураж и инвентар.

На последно място фирмата има намерение да изгради постройка с размери 15 метра / 150 метра – около 2250 м². Тя ще бъде използвана за съхранение на фураж, рибарски инвентар и оборудване, ще бъдат поставени вани за люпене на риба, вани за съхранение на риба, филтри и помпи. Складовите басейни или садки осигуряват възможност живата риба да се съхранява определено време. Размерите им зависят от количеството на съхраняваната риба и са задължителни за всяко рибовъдно стопанство.

Основите на въпросната постройка ще бъдат бетонни и на нея ще бъдат поставени термопанели. Постройката ще бъде изградена в рамките на ПИ 141059, с. Бошуля.

4. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.

Не се предвижда изграждането на инфраструктура. Ще се използва наличната, която е напълно достатъчна.

5. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване.

- Решение на РИОСВ по отношение на необходимостта от ОВОС – като трябва да се уточни, че след подадено от „АТ Фиш“ ЕООД заявление, постъпило в РИОСВ-Пазарджик с вх. № КД-01-1596-(1)/08.08.2018 г, сме уведомили за настъпила промяна в обстоятелствата относно възложителя на инвестиционното предложение, за което е издадено Решение №3-2/2009 г по ОВОС на директора на РИОСВ-Пазарджик, на възложител „Инертни материали“ ООД. РИОСВ Пазарджик с писмо изх. № КД-01-1596-(2) / 10.08.2018 г. излезе със становище, че Решение №3-2/2009 г по ОВОС е валидно за инвестиционното предложение с възложител „АТ Фиш“ ЕООД в частта му за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки /садки/ - в имот №141055.
- Монтажни работи – на садковата инсталация, аериращото и окислородяващо съоръжение и фотоволтаичните панели;
- Зарибяване на садките;
- Експлоатация

- **Етапност на изпълнение на проекта**

Проектът ще се изпълни едноетапно през 2018-2019-2020 г. със собствени средства, европейско финансиране или банкови кредити.

- **Изпълнение на дейностите, вкл. за строителство:**

Изпълнението на проекта предвижда едноетапно изграждане на халето и фотоволтаиците. Дейността е свързана с полагане на бетон в основи и доставка и монтиране на готови конструкции. Предвижда се доставка и монтаж на оборудване.

- **Фази на закриване и последващо използване:**

Проектът не предвижда закриване на дейността. Очаква се - след период от около 10 години - извършване на основен ремонт на сградата и фотоволтаиците и продължаване на дейността.

6. Предлагани методи за строителство.

Обектите на инвестиционното предложение не представляват строителство на място в класическия вид и смисъл на понятието. Садковата инсталация се изгражда чрез монтиране на място на вода на готовите елементи на садките и понтоните, транспортирани с товарен транспорт. Тъй като садките и понтоните се изработват от метални конструкции, които ще се събират на място, за тяхното разтоварване и монтиране не са необходими кранови конструкции. Същите ще се разтоварват с автокран.

Във фотоволтаичните енергийни съоръжения ще се монтират фотоволтаични панели от последно поколение за производство на електрическа енергия с мощност до 600 kW. Тенденция е на пазара да излизат нови панели - все по-мощни, но с идентична площ като съществуващите на пазара, т.е. площта на панела се запазва, но мощността расте. Основни елементи във фотоволтаичните съоръжения са фотоволтаичните модули, монтирани върху съответните рамки и инверторите, които преобразуват правия ток от фотоволтаичните модули в променлив. Инсталацията ще бъде изпълнена с високо технологични продукти – модули, инвертори, конструкция, кабели, ел. табла, трансформатори, отговарящи на всички европейски стандарти за качество и сигурност.

За монтаж на модулите е предвидено да се използват рамки, наричани „табли”. Една табла позволява монтажа на 40 модула в два реда. Модулите се ориентират на юг под оптимален ъгъл. За да се използва ефективно земята таблите се групират в редове като се допират плътно един до друг. Разстоянието между редовете се определя така, че да не се допуска засенчване на модулите. В средата на блоковете се оставят експлоатационни подходи, които позволяват лесен достъп на необходимата техника до модулите. Фотоволтаичната система ще бъде свързана с трафопост.

С цел улесняване на извършването на дейността на територията на ПИ 141059 ще бъдат поставени до 3 броя преместваеми съоръжения /временни постройки/ - фургони контейнерен тип – включващи битови помещения и помещения за съхранение на рибен фураж и инвентар.

На последно място фирмата има намерение да изгради постройка с размери 15 метра / 150 метра – около 2250 м2. Тя ще бъде използвана за съхранение на фураж и рибарски инвентар и оборудване, ще бъдат поставени вани за люпене на риба, вани за съхранение на риба, филтри и помпи. Складовите басейни или садки осигуряват възможност живата риба да се съхранява определено време. Размерите им зависят от количеството на съхраняваната риба

Основите на въпросната постройка ще бъдат бетонни и на нея ще бъдат поставени термопанели. Постройката ще бъде изградена в рамките на ПИ 141059, с. Бошуля.

7. Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение.

Компетенциите на Европейския съюз по отношение на рибарството се основават на същите разпоредби от Договора за създаване на Европейската общност (Римския договор), както разпоредбите за земеделието, като последните обхващат отношенията, свързани с регулиране на рибарството. По-конкретно, това са разпоредбите на чл. 32-38 от Договора за създаване на Европейската общност, които регламентират селското стопанство.

Макар и част от Общата селскостопанска политика, рибарството придобива самостоятелно значение и неговата правна уредба оформя една автономна политика, наречена Обща политика по рибарство. Общата политика по рибарство (ОПР) е основният инструмент за управление на рибарството и аквакултурите в Европейския Съюз (ЕС). Съвкупността от правила и механизми за експлоатацията, преработването и търговията с риба и други водни организми формира Общата политика по рибарство. ОПР е създадена с цел управление на ресурсите и изпълнение на изискванията, залегнали в Договорите за създаване на Европейската общност. Рибите се смятат за естествен и подвижен ресурс и съответно за обща собственост. Договорите, които учредяват Европейската Общност (ЕО)

поставят условие за съществуването на единна политика в тази област, т.е. необходимост от въвеждането на общи правила, приети на ниво ЕО и приложими в страните членки.

Първите общи мерки в отрасъл “Рибарство” са разработени през 1970 г. Те се отнасят за достъпа до риболовни акватории, пазари и структури. Прието е, че риболовците на ЕО трябва да имат равен достъп до водите на страните членки. Запазва се обаче правото на местните рибари да ловят риба в местни води с цел малките съдове да имат достъп до традиционни пристанища. Предприети са и мерки за създаване на общ пазар на риба и рибни продукти.

С оглед модернизиране на риболовните съдове и бордовите съоръжения е създадена съответната структурна политика. Тези мерки придобиват още по-голямо значение, когато през 1976 г. страните членки, следвайки международните тенденции, се съгласяват да разширят риболовните си акватории от 12 на 200 мили от техните брегове. Те решават също, че е най-добре ЕО да управлява рибарството във водите, които са под тяхна юрисдикция, както и да защитава интересите им по международни договори. След тежки преговори, през 1983 г. се създава Общата политика по рибарство на ЕС.

Общата политика по рибарство на ЕС има за цел:

- Осигуряване устойчиво развитие на сектора чрез отговорен риболов и опазване на рибните ресурси;
- Дългосрочно обезпечаване на пазара и преработвателната промишленост с качествени риба и рибни продукти на приемливи за потребителите цени;
- Осигуряване на добър стандарт на живот на лицата, заети с риболовни дейности.

Общата политика по рибарство на България е изразена в Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” (2014-2020 г.).

Пълноправното членство на България в ЕС постави страната пред нови възможности, но и пред нови предизвикателства с оглед необходимостта да се отговори на изискванията в областта на рибарството – провеждане на Общата политика по рибарството на ЕС в България и осъществяване на структурната политика посредством усвояването на средствата от Европейския Фонд по Рибарството (ЕФР) за България. Както е заложено в Националния стратегически план, стратегическата визия за сектора е насочена към превръщането му в конкурентоспособен, модерен и динамичен, базиран на устойчиво развитие на рибарството и аквакултурите, както и към подобряване качеството на живот в рибарските области.

Оперативната програма за развитие на сектор “Рибарство” е основният инструмент за постигане на тази визия заедно с другите финансови инструменти (различни от Европейския фонд по рибарство), които ще бъдат използвани от българските институции.

В условията на засилена конкуренция след членство в Общността, е необходимо предприятията в областта на рибарството да преминават процес на реконструкция и модернизация. За тази цел в съответствие с изискванията на Регламент на Европейската комисия № 498/2007, разписващ подробните правила за прилагане на Регламент на Съвета на ЕС № 1198/2006 за създаването на ЕФР, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА) е разработила Национален стратегически план за рибарство и аквакултури, представящ начина на приложение на структурната политика на ЕС в България като част от Общата политика по рибарство и Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” (2014-2020 г.).

Съгласно чл. 254 от Договора за ЕО, Република България получи Нотификация от Генералния секретариат на Европейската Комисия (ЕК), както и Решение на Комисията относно одобряване на Оперативната програма за подпомагане от Общността чрез ЕФР в България за програмния период 2014 – 2020 година.

Основни цели на приоритетна ос 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултури” са:

- Да се модернизира подсектор “Аквакултура” и да се приспособи този подсектор към пазарните перспективи и очаквания;

- Да се поддържа устойчив риболов и риболовен флот в река Дунав;
- Да се подобри преработката и маркетинга на продуктите в сектор “Рибарство”.

Мерките заложи по тази ос са насочени към увеличаване снабдяването на пазара с продукция от аквакултури с цел намаляване риболовната преса върху естествените популации на водните организми и компенсирание на изчерпаните морски ресурси. Дейността в стопанствата за производство на риба и други водни организми трябва да е в съответствие със споменатите изисквания за използването на методи щадящи околната среда и водите и технологии за аквакултури, както и собствен мониторинг на водите и санитарен контрол. Поставените цели са насочени към повишаване качеството на продукцията и технологичното ниво, прилагане на добрите производствени практики, система за мониторинг на качеството, санитарни и хигиенни мерки.

Инвестиционното предложение на „АТ ФИШ“ ЕООД е изцяло частна инициатива, целяща изграждането на стопанство за отглеждане на риби.

Изграждането на подобен обект е в съответствие с европейската политика за насърчаване на производството на риба и рибни продукти, както и със съответните стратегически и нормативни документи на национално ниво, осигуряващи прилагането ѝ в България както и подзаконовите нормативни документи, уреждащи тяхното прилагане за постигане на поставените цели:

- Познаване и научно изследване на рибните ресурси;
- Възстановяване и управление на рибните запаси;
- Регламентиране на уловите, риболовното усилие и риболовните лицензи;
- Управление и приспособяване на риболовния флот, в частност по отношение на свръх капацитета на риболовния флот;
- Съхранение и опазване на ресурсите;
- Селективност на риболовните уреди и методи щадящи околната среда и опазващи биоразнообразието.

Предвид това необходимостта от реализацията на инвестиционното намерение на фирма „АТ ФИШ“ ЕООД се определя от поставените както на национално, така и на европейско и глобално ниво стратегически цели.

Необходимостта от осъществяването на инвестиционното предложение се обосновава както със значението за фирмата, така и със значението за района и региона и за отрасъла “Рибарство и аквакултури” и страната като цяло. Значението за фирмата се основава на интереса да се организира собственото производство на жива риба като суровина за преработка и предлагане на пазара на обновен и разширен асортимент рибни продукти с високо качество, отговарящо на санитарните изисквания и екологичните стандарти на Европейския съюз. Увеличаването на производството на риба в садки ще стимулира и развитието на производството на качествен зарибителен материал, който ще се търси все повече у нас. В това се състои и националното значение на обекта, който ще доведе и до стъпка към реструктурирането на отрасъла чрез увеличаване дела на производството на ценни, деликатесни и диетични видове риби, каквито са есетровите и шарановите риби. Този вид продукция е и експортно ориентирана към пазарите на Европейския съюз, където има високо търсене.

8. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях.

Имот 141055 е в землището на село Бошуля, Общ. Септември, начин на трайно ползване: Рибарник, Площ на имота 58,280 дка.

Граници и съседни имота:

- 141050 Полски път;
- 141064 Гора в земеделски земи на „Инертни материали“ ООД;

Имот 141059 е в землището на село Бошуля, Общ. Септември, начин на трайно ползване: Рибарник, Площ на имота 19,040 дка.

Граници и съседни имота:

- 141203 Полски път Община Септември;
- 141057 Храсти;
- 141023 Водоем на МОСВ;
- 141050 Полски път на Община Септември;

✓ Приложени Скици на двата имота.

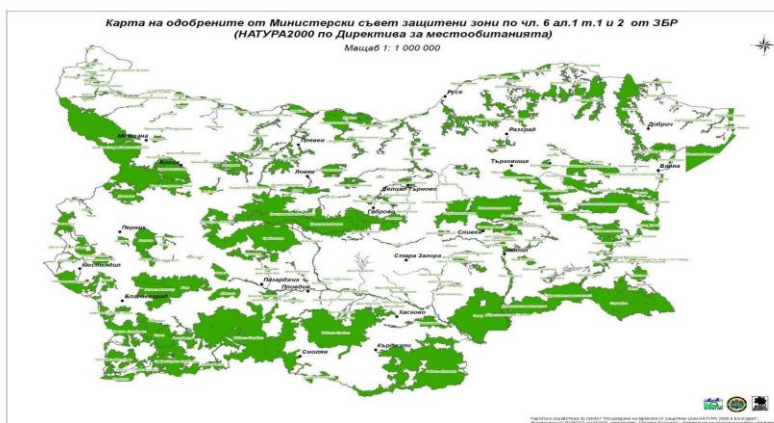
9. Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение.

Районът, в който ще се извършва ИП не се извършва земеползване. Преди 1990 г. това е бил район на добив на инертни материали в резултат, на което са се образували водните огледала към момента. Поземлен имот № 141059 е със статут на Рибарник, но реално липсва вода и към момента е затревнена площ. Видно е и от категорията на имотите, която е най-висока, тоест почвата е неплодородна за земеползване за отглеждане на култури.

10. Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа.

Имотите, предмет на инвестиционното предложение не попадат в границите на защитена територия по смисъла на Закона на защитените територии, но попадат в границите на защитена зона от екологичната мрежа „НАТУРА 2000“. ИП попада в границите на повърхностно водно тяло „р. Марица от гр. Белово до р. Тополница и ГОК 13 – К1(ГК1)“ с код BG3MA790R157. ИП попада в рамките на подземно водно тяло BG3G000000Q013 – Порови води в Кватернер – горнотракийска низина. ИП попада в чувствителна и уязвима зона по чл. 119а, ал. 1, т. 3, буква „а“ и „б“ от ЗВ – ЗЗ „Рибарници Звъничево“ с код BG 0002069 и ЗЗ „ Река Марица“ с код BG 0000578, включени в Раздел 3, точка 5 на ПУРБ на ИБР. Повърхностно водно тяло с код BG3MA790R157 е определено като силно модифицирано с лош екологичен потенциал и добро химично състояние.

От направения анализ от експерти може да заключим, че не се очаква фрагментация на защитената зона. Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до намаляване числеността и плътността на популациите на видовете растения и животни, предмет на опазване в защитената зона и до намаляване на благоприятното им природозащитно състояние. Предвид извършените анализи на фактическата обстановка на района на инвестиционното предложение, не очакваме значителни кумулативни въздействия върху защитената зона.

11. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство).

При прилагането на технологията на практика няма да се осъществяват други дейности, които биха нарушили екосистемата. Не се предвижда добив на строителни материали, нито изграждането на водопроводна система. На обекта ще се доставя бутилирана питейна вода за нуждите на работниците и охраната.

Не се предвижда жилищно строителство. Работниците ще се помещават в подвижен фургон. Постоянно живеещи хора на обекта не се предвиждат. Производството не се нуждае от използване и доставка на промишлена вода, поради което практически няма да има отпадни води, които да изискват някаква форма на третиране.

12. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение.

За достигане етапа на реализация на ИП е необходимо и издаването на разрешителни и становища и от други институции – Община Септември, Кметство Бошуля, РДНСК, Басейнова дирекция Източнобеломорски район – Пловдив, EVN и други.

III. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно:

1. Съществуващо и одобрено земеползване;

И двата поземлени имоти обект на настоящето ИП се използват както следва:

- ✓ ПИ № 141055 е наводнен обект, в който има изградено садково стопанство от собственика на имота. Имотът е с обща площ 58,280 дка, от които 48,105 дка е само

водната площ. Площта, която не е под вода е подчинена на естествените природни дадености.

✓ ПИ 141059 е със статут на Рибарник, но на практика не е използван по предназначение и реалното земеползване е затревнена площ подчинена на естествените природни дадености.

IV. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:

1. Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии.

Демографска характеристика и здравен статус на населението. По данни на Национален статистически институт 2013 г. населението на община Септември е 25 794 души, живеещи предимно в градовете на общината, с лек превес на жените. В сравнение с предходната година населението е намаляло с 10 %. Съотношението по възрастови групи определя и задълбочава регресивния тип възрастова структура. По последни данни към настоящия момент населението на с. Бошуля е 814 души. Заболяванията – основни причини за смърт в България : • сърдечно - съдови заболявания - исхемична болест на сърцето, артериална хипертония, мозъчно съдова болест - 64,2 % • злокачествени новообразувания - 13,9 %; • травматизъм; алкохолизъм; токсикомания - 4,6 % . Настоящото ИП няма отрицателно въздействие върху населението и здравен риск.

Разстоянието от имота до жилищната зона на с. Бошуля е около 5 000 m в посока запад. Населението живеещо и трудещо се в района е 814 души. Здравен риск за населението не възниква при негативно въздействие върху един или няколко компонента на околната среда в резултат от предложената дейност. Поради тази причина подробно са разгледани предполагаемите влияния на дейността върху всеки един от тези фактори, както и конкретното възникване на здравен риск - ако такъв съществува.

Фактори, които биха могли да повлияят отрицателно върху населението:

- Отглеждане на риби и опасност от инфекциозни заболявания - отглеждането на рибите е в затворена система.
- Шум - не се очаква нивото на шума в мястото на въздействие да превишава пределно допустимите стойности. Основният източник на шум на площадката ще бъдат апаратурата за поддържане на параметрите, а именно помпените съоръжения. С цел свеждане нивото на шум до абсолютния минимум помпените съоръжения ще бъдат задвижвани от електродвигатели, които са в пъти по безшумни от дизелови и бензинови двигатели.
- Неорганизиран емисии в атмосферния въздух - основен източник на неорганизиран емисии в обекта са транспортните средства на негова територия, които могат да бъдат класифицирани като линейни подвижни организирани източници. Транспортните средства са периодично действащи. Фуражите ще бъдат пакетирани, така че този фактор е сведен до минимум.

- Въздействие върху земеползването. Експлоатацията на имота като рибовъден обект няма да доведе до промени или нарушаване на земеползването на околните имоти. Предвид типа на проекта, следва да се очаква, че реализирането на инвестиционното намерение няма да повлияе върху вида на ландшафта. По отношение на водите, въздуха, почвите, геоложката основа и растителния свят не се очаква инвестиционното предложение да доведе до каквито и да било промени.
- Въздействие върху материалните активи. Експлоатацията на имота като рибовъден обект няма да доведе до промени или нарушаване на материалните активи на околните имоти.
- Въздействие върху атмосферния въздух. Въздействие на емисиите на вредни вещества върху качеството на атмосферния въздух. При отглеждане на риби се използват различни биологично активни вещества в качеството им на хранителни добавки – витамини, стимулатори, антибиотици (само при нужда) и др. Тези вещества, в зависимост от честотата на използването им, са от значение и за чистотата на въздуха в помещенията за интензивно отглеждане.
- Въздействие върху водите, почвата и земните недра. На площадката няма да се съхраняват свободно опасни вещества, при разливането, на които могат да се получат замърсявания на почвата или подпочвените води. Дезинфекцията на животновъдните и помощните сгради ще бъде възложена на специализирана външна фирма. Реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже негативен ефект върху почвите, водите и земните недра в локален и регионален аспект. Избраната технология не предразполага към създаване на рискови фактори за замърсяване на тези компоненти на околната среда.
- Въздействие върху ландшафта природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии на единични и групови паметници на културата. Имотът, в който ще бъде изграден обектът представлява част от Рибарник. Дейността, която ще се развива в обекта няма да въздейства пряко върху защитените видове и местообитания. Няма вероятност реализацията и експлоатацията му да предизвика фрагментация на природни местообитания и местообитания и популации на видове (животински или растителни), предмет на опазване в защитена зона.
- Въздействие от различните видове отпадъци и техните местонахождения. Всички отпадъци от обекта ще бъдат съхранявани в специално обособени помещения. При правилно управление на дейностите по отпадъците и спазване на нормативните изисквания на действащото законодателство предвидената дейност няма да окаже негативно влияние върху компонентите на околната среда и човешкото здраве.
- Въздействие от шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми. Не се очаква нивото на шума по границите на площадката и в мястото на въздействие да превишава пределно допустимите стойности.

Съгласно доклад на тема „Научни природозащитни методи за оценка на фотоволтаични паркове“ реализиран, анализиран и обобщен от Кристоф Херден Бахрам, Джараджедагхи и Йорг Расмус, Препоръчителен начин за цитиране: Herden, Ch., Rassmus J. & Gharadjedaghi, B. (2009): *Naturschutzfachliche Bewertungsmethoden von Freilandphotovoltaikanlagen. Endbericht. BfN Skripten 247. Bundesamt für Naturschutz. Bonn-Bad Godesberg.* Зелени Балкани, прев. на бълг. ез., 2010. Преводът и издаването на български се осъществяват със съгласието на авторите на оригиналната публикация. Изданието се осъществява в рамките на проект: "Опитът на Германия при транспониране на правовите норми на ЕС: НАТУРА 2000 - управление и финансиране". Проектът е финансиран от Консултативната програма за подпомагане опазването на околната среда в страните от Централна и Източна Европа, Кавказ и Централна Азия на Федералното Министерство на околната среда, природозащитата и ядрената безопасност на Германия (BMU), чрез Федералната Агенция за околна среда (UBA, Катарина Лени). Немски изследователски проект номер FKZ: 380 01 201. Научната координация на проекта е осъществена от Федералната агенция за природозащита (BfN, Д-р, Аксел Симанк). Български партньор по проекта: Министерство на околната среда и водите (Ася Донева). Координация и изпълнение на проекта: Зелени Балкани (Симеон Марин). © Зелени Балкани, 2010.

Целта на проекта и доклада е да даде обобщен поглед върху възможните въздействия на фотоволтаичните системи (ФВС), разположени на открити площи, върху природата и ползването на земите. Освен това той трябва да проучи обхвата на въздействието върху определени местообитания и групи животни и върху ландшафта, както и да покаже опорните точки за по-нататъшно научно обосновано опазване на природата. Докладът се базира на практически изследвания в шест избрани соларни паркове, където са проучени въздействията върху птици, безгръбначни, дребни и средни големи бозайници, върху растителността и ландшафта. Резултатите правят възможно по-доброто оценяване на въздействията от ФВС. Същевременно се извлечени указания за пространствено устройство, както и за минимизиране и / или компенсиране на възникващите въздействия.

Проведени практически изследвания:

Научни основания за проведените практически изследвания

Смисълът на тези изследвания е в установяване на възможните въздействия на избрани вече реализирани ФВСОП върху растенията, животните и ландшафта.

Критерии за избор на проектите за практически изследвания

» Критерий 1: Географско положение (физикогеографско райониране)

По възможност подлежащите на проверка проекти трябва да са разположени в различни физикогеографски райони в Германия, за да могат да бъдат отразени различните характеристики на тези райони (напр. свойства на културния ландшафт, релеф, особености на видовото богатство).

» Критерий 2: Политическо положение (провинция)

Предвид различните специфични за отделните провинции проекти по отношение на разрешителните документи или компенсационните мерки, по възможност проектите да касаят различни провинции.

» Критерий 3: Вид на земеползването

Предвид разпоредбите на Закона за ВЕИ относно различните възможности за земеползване (ниви, военни или индустриални площи за превръщане) и различната им природозащитна стойност, различията между очаквания видов състав и свързаните с това различни

въздействията на проекта, е необходимо да се подберат проекти с различно земеползване преди построяването на ФВС. От особена научна важност са чувствителните територии. Площи с екстремни предварителни увреждания като напр. депа за отпадъци, граничещи с индустриални площи или напълно увредени терени са от второстепенен интерес за този анализ.

» Критерий 4: Големината и местоположение

Много от въздействията върху околната среда зависят от големината на отнеманите площи от природата, като от значение е и техническият дизайн на съоръженията (напр. големина и височина на модулите, разстояние между редовете). Днес като екстремни се считат самотно стоящи, относително големи и високи инсталации (т.нар. "Movers"), както и дългите редици от трайно фиксирани модули.

» Критерий 5: Представителност

Изследваните ФВСОП трябва да са по възможност представителна извадка от гледна точка на конфигурация, техника и положение за сегашното и бъдещото усвояване на площи за ФВС. В допълнение бяха отчетени и общи специфични методични критерии за избор.

» Критерий 6: Пригодност на изследваните инсталации за извличане на изводи относно групите видове, които трябва да се изследват .

Не всички ФВСОП са подходящи за планираните изследвания. Особено вероятността за наличие на екземпляри от определени видове (в сигнификантни популационни големина) зависят много напр. от предходното ползване на терена, наличните в момента хабитатни структури или ефекти от околността (като близост до водоеми).

» Критерий 7: „Възраст“ на съоръжението

» Критерий 8: Достъпност

Избрани области за изследвания

Предвид горните критерии бяха избрани 6 парка [...]. Поради различни причини (забрана за влизане, течащи строителни дейности или др.) от избраните паркове пет са в Бавария, което противоречи отчасти на критерий 2. Според нас това е допустимо, тъй като множеството от планираните и реализираните паркове са разположени в тази провинция.

[...]

По отношение на предходното земеползване, доминират селскостопанските площи, ползвани като ниви. Един от проектите е осъществен върху бивш военен полигон.

Извършени са изследвания върху - Флора, Фауна, птици, бозайници, насекоми в описаните паркове.

Като централен резултат от изследвания се констатира, че:

- не се установи поведение у птиците, което може да бъде интерпретирано като негативна реакция на животните на въздействието на модулите. Не бяха наблюдавани опити за кацане върху модулите като върху вода, както и отклонения от обикновените летателни маршрути на прелитащите птици, които могат да се определят като предизвикани от смущение или объркване на екземплярите. Също така не беше наблюдавана проучващото кръжене, характерно за мигриращите видове (като водолубиви птици, жерави и др.) преди приземяване, но пък бяха наблюдавани кръжащи хищни птици при ловуване или полет.

- Не бяха наблюдавани и каквито и да са сблъсъци или не бяха намерени мъртви птици. При сблъсък на големи птици с модулите, последните биха могли да бъдат счупени или да се повредят, за каквито случаи обслужващите съоръжението работници не съобщават.

- При сравняване на терена на фотоволтаичните паркове със съседните им територии не можеха да бъдат разпознати видими поведенчески реакции у птиците за избягване на

ползването на парковете като местообитание за размножаване, хранене или почивка. Необходимо е да се отчете, че някои ползвачи откритите пространства видове, за които се допуска, че ще избягват тези терени, не можеха да бъдат установени. Това се отнася за почивачи при миграция жерави или гъски, вкл. и водолюбивы птици.

Общо взето се установява, че обследваните соларни паркове влияят върху ландшафта на големи разстояния. Въздействие, определено като доминантно, е наблюдаваното на разстояние до 750 м от съоръжението. Субдоминантни въздействия са наблюдавани на отстояние от 3 км в отделни случаи.

При оценка на степента на въздействие върху ландшафтния облик, допълнително трябва да се вземат предвид и неговата чувствителността и значението му. Особено при соларния парк Мюлхаузен се установява, че предвид наличното предварително натоваарване на ландшафтния облик, интензивността на въздействие на соларния парк е силно ограничена...”

2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение.

Имотът, в който ще бъде изграден обектът представлява част от бивш Рибарник. В него се срещат някои характерните за защитена зона видове растения и животни. Дейността, която ще се развива в обекта няма да въздейства пряко върху защитените видове и местообитания поради мащаба на дейност, който е малък както и самата дейност, която е в максимална степен екологична.

В тази връзка внасяме извадка от цитираното изследване на парковете в Германия, което потвърждава написаното.

„..... Въздействия на ФВСОП чрез визуални ефекти

7.3.2. Ефект на силуета и възприемане на модулите (резюме)

- Силни светлинни емисии могат да предизвикат у мигриращи птици заблуждение и объркване на нощния полет.
- Светлинните емисии, предизвикани от фотоволтаиците, ако въобще са налични, са много ниски, но в близката си околност могат да окажат смущение.
- Ефектът на силуета зависи от височината на съоръженията, релефа и наличието на други вертикални структури в околността. По-голяма опасност представляват подвижните модули, които са по-високи в сравнение с най-често използваните и разположени в редици модули, но избягването им от животни не се наблюдава, както това е доказано за ветрогенераторните паркове [19], [36].
- Подвижните модули се въртят твърде бавно, за да окажат значително въздействие върху животните като това от бързо движещите се силуети на ветрогенераторите например.
- Възприемането на модулите поради открояващ се цвят или светлинното отражение не е от значение за животните (с изключение на отразяване на светлинни спектри от значение за ориентирането на някои животни), за разлика от човека.
- Значението на вертикалните структури за почивка или свиване на гнезда за птиците не е изследвано достатъчно в рамките на това изследване.

7.3.2. Въздействие отражение: Заслепяване

Този ефект може да доведе до въздействие върху частични местообитания или до смущение на животни и хора в околността и се проявява като проблясък от светлина, особено при рязка смяна на ъгъла на наблюдение. Отражението зависи от ъгъла на падане на светлината. При стъклени повърхности засилено отражение се очаква при ъгъл на падане на светлината по-малък от 40%, а при по-малко от 2% може да се

стигне до тотално отражение. Тези стойности са възможни при много ниско слънцестоене (при изгрев и залез), така че са ограничени времево. При разпръскващи светлината повърхности рефлексиралата светлина се възприема от дистанция над 30 м само като светла площ (подобно на облачно небе) [52].

От гледна точка на потенциалното засягане на пространството могат да се направят следните разлики между подвижните и стационарните модули:

- При стационарните модули предвид рефлексивната характеристика на слънчевата светлина засегнати са площите, разположени южно от фотопарка, които при високо слънце могат да бъдат повлияни. Рефлексии могат да се появят сутрин и вечер при ниско слънце западно и източно от съоръжението.
- При подвижните съоръжения има разлики между едно- или двусни движещите се. По принцип при тях по протежение на хоризонталната ос конфликтът е най-висок при ниско слънцестоене, така че западно и източно от съоръжението може да се стигне до отражения.

Необходимо е да се прави разлика между отраженията от повърхности като стъклото и повърхности като металните конструкции. Вторият вид отражения може да бъде по-смуцаващ при определени обстоятелства, тъй като в зависимост от конструкцията, може да се стигне до отразяване на светлината във всички посоки. Поради тази причина е необходимо да се използват подходящи бои и лакове.

Ако отраженията се разглежда като активен източник насветлина, смушения в тъмната част на денонощието са изключени (нощни прелети на птици, нощно активни животни). Подвижните модули са с много ниска скорост на въртене, поради което не могат да се очакват светлинни отблясъци като при бързо подвижни елементи (ветрегенераторни перки). Смушения на животните по-скоро не могат да се очакват. За стационарни наблюдатели (като мътеци напр. птици) до сега не е доказано значително въздействие от кратки светлинни отблясъци, тъй като такива се срещат често в природата (водни повърхности, локви) за разлика от силните източници на светлина.

7.3.3 Въздействащ фактор светлинен спектър и поляризация

Количественото изменение на рефлексивната светлина може теоретично да доведе до въздействие върху поведението на птиците по отношение на ориентирането им, тъй като поляризиращите свойства на светлината се възприемат от много насекоми и птици и се използват за ориентиране в пространството. Това се отнася и за водните насекоми, които използват поляризацията за намиране на водоеми. От значение може да е и цвятният спектър, тъй като чувствителността на животните спрямо светлина с различна дължина е много различна.

В тази връзка е възможно големите ФВСОП да бъдат взети за водни повърхности. При поглед от горе модулите отразяват небето, което се отнася и за покривните фотоволтаични инсталации.

За водните птици теоретично могат да настъпят сблъсъци, които да доведат до налягане на птици напр. при опит за приводняване. Този феномен, срещащ се при водните птици познат от мокрите от дъжда пътица и паркинзи, за което свидетелстват няколко документирани случая (охлузни рани, но и смъртоносни наранявания). Особено застрашени са мигриращите през нощта и сравнително лошо летящите птици като различни видове гмуркачи или кайри. Приземяване на птици върху фотоволтаичните може да фатални последици дори и без нараняванията от падането, тъй като тези птици не могат да излитат от земята, а се нуждаят от дълго „засилка“ по водната повърхност.

За птиците, като за животни с чудесно зрение, използвано за ориентиране, се предполага, че са в състояние да различат отделните модулни редици и плоскости от голямо разстояние и да прекратят опитите се за приводняване върху тях. Различна е ситуацията при мокрите асфалтови повърхности, които дори и от близко изглеждат

като едно цяло (напр. като река). Все пак, при особено неблагоприятна светлина (напр. мъгливи лунни нощи) рискове от сблъсъци с фотоволтаичните площи не могат съвсем да бъдат изключени.

3. Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия.

Не съществува риск за съществено увреждане на средата дори при инциденти тъй като дейностите не предвиждат ползване на опасни вещества.

4. Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно).

Кумулативна оценка на извършваните дейности за разглеждания регион и инвестиционното предложение.

Източник на въздействие	Дейности	Оценка за кумулативното въздействие/цифрово остойностяване	
Автомобилен трафик по прилежащия път	Транспорт	Възможно е слабо до незначително кумулативно въздействие	-1
Инвестиционното намерение е в защитена зона от Националната екологична мрежа /НАТУРА 2000:	Транспорт	Възможно е слабо до незначително кумулативно въздействие	-1
Влияние в рамките на имота предвиден за изграждане на фотоволтаика	Самият строеж на съоръжението	Възможно е слабо до незначително кумулативно въздействие за определен момент	-1
Експлоатация на рибна фермата предмет на инвестиционното предложение	Експлоатация	Без въздействия	0
Въздух	Емисии по време на експлоатация на експлоатация на ИП не се предвиждат	Без въздействия	0
Отпадъчни води	Не се предвиждат да има налични	Без въздействия	0
Отпадъци	Събиране и временно съхраняване на отпадъците. Не се работи с опасно отпадъци	Без въздействия	0
Почви	Отнемане на част от хумуса за	Без въздействия	0

	застрояване		
Подземни води	Не се извършва добив на подземни води	Без въздействия	0
Местообитания на дивата фауна	Изграждането на рибо фермата без да окаже съществено нарушаване на местната фауна	Без въздействия	0
Местообитания на дивата флора	Изграждането на рибо фермата без да окаже съществено нарушаване на местната флора	Без въздействия	0
Отчитайки кумулативния ефект на всички проекти и планове за района на инвестиционното намерение и развитието на икономиката в Община Септември, очакваното въздействие върху околната среда се определя като Незначително .			

Обхват на въздействие на процеса по реализиране и експлоатация на инвестиционното предложение върху компонентите на околната среда.

Компоненти	Атмосферен въздух	ВОДИ		Почви и земни недра	Природни обекти/Защитени територии	Биоразнообразие	
		Повърхностни води	Подземни води			Флора	Фауна
Пряко	-	-	-	---	-	-	-
Непряко	---	---	-	-	-	-	-
Кумулативно	-	-	-	-	-	-	-
Краткотрайно	--	-	-	-	-	-	-
Среднотрайно	-	-	-	--	-	-	-
Дълготрайно	-	-	-	-	-	-	-
Постоянно	-	-	-	Засенчване на площи при поставяне на фотоволтаици	Изграждане на рибо фермата в защитена територия		
Временно	-	-	-	Въздействие без екологични последици – по	-	-	-

				времена строителството			
Положително	-	-	-		-	-	-
Отрицателно	-	-	-	-	-	-	-

Фактори	Атмосферен въздух	ВОДИ		Почви и земни недра	Ландшафт	Природни обекти/Защитени територии	Биоразнообразие	
		Повърхностни води	Подземни води				Флора	Фауна
Емисии във въздуха	0	0	0	0	1	0	0	0
Емисии във водите	0	0	0	0	0	0	0	0
Отпадъци	0	0	0	0	0	0	0	0
Използване на земя/хумус	0	0	0	0	1	0	0	0
Рискови енергийни източници	0	0	0	0	0	0	0	0
Развитие на инфраструктурата	0	0	0	1	0	1	0	0

Оценка Критерии

- 0 Дейността не оказва въздействие
- 1 Дейността има много слабо отрицателно въздействие
- 2 Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
- 3 Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
- 4 Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
- 5 Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
- 6 Дейността може да предизвика синергични въздействия
- 7 Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия
- 8 Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия
- 9 Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия
- 10 Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие

5. Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.).

Инвестиционното предложение ще бъде реализирано в близост до с. Бошуля, общ. Септември, обл. Пазарджик. Село Бошуля се намира до южните поли на Бошулско-Величковските височини, от които най-висока точка е Градище (448 m). Селото е разположено върху десния и левия бряг на река Азмак (Мокрото дере), която идва от землищата на Виноградец и Карабунар, и върху двата бряга на Страженския канал. Надморската височина на селото е около 235 m.

Бошуля отстои на 6 км разстояние от Септември и на 13,5 км разстояние от Пазарджик. Най-близките села са Величково, Карабунар и Злокучене. Население на селото е 814 души.

6. Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието.

Компоненти	Продължителност на въздействие	Честота на въздействие	Обратимост на въздействие
Атмосферен въздух	Емисии не се очакват	--	----
Води			
Повърхностни	Не се очаква замърсяване на повърхностни води	-	-
Подземни	Не се очаква замърсяване на подпочвени води	-	-
Почви и земни недра	Засенчване на земни повърхности в рамките на допустимите стойности	Постоянно	В рамките на нормите без отрицателно въздействие върху природните дадености.
Биологично разнообразие			
Флора		-	-

Фауна		-	-
Природни обекти/защитени територии	Краткотрайно въздействие по време на изграждането на рибо фермата	Еднократно	Ефекта се прекратява при изграждане на съоръжението

7. Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието.

№	Мерки	Период/Фаза	Резултат на изпълнение
1	Своевременно извозване на строителните отпадъци ако се генерират такива	По време на строителството	Опазване на почвите; Намаляване на неорганизираните емисии;
2	Сключване на договор със специализирана фирма за ползването на химически тоалетни.	Преди въвеждане на обекта в експлоатация	Опазване на околната среда
3	Сключване на договор с лицензиран преработвател за предаване на генерираните отпадъци	Преди въвеждане на обекта в експлоатация	Екологично съобразно третиране на отпадъците
4	Приоритетно предаване на генерираните отпадъци на лицензирани преработватели, извършващи дейности по оползотворяване/рециклиране на отпадъци	По време на експлоатация	Намаляване на количествата депонирани отпадъци Възстановяване на суровини и ресурси
5	Недопускане на депониране на СЖП на нерегламентирани места в и извън територията на рибо фермата	По време на експлоатация	Опазване на съседни терени от замърсяване

8. Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.

Няма налични други ИП свързани с настоящето такова, за да има комбинирано въздействие.

9. Възможността за ефективно намаляване на въздействията.

Опазването на чистотата на водата, като възобновяем природен ресурс има съществено значение за българската природа. Една от основните цели при рибностопанското използване на рибарника е да бъдат поддържани основните хидрохимични показатели и чистота в оптимални граници. Във връзка с това се предвижда:

- Ще се инвестира в прилагането на оптимални по структура и видове състав риби – есетра и шаран. Няма да има никаква опасност за нарушаване на екологичното равновесие на околната среда, защото обектът е в собствена затворена система.

- Общи мероприятия: При рибностопанската експлоатация на рибарника ще бъдат стриктно спазвани общите изисквания за опазване чистотата на природните води, като се въведе пълна забрана за:

-изливане на отпадни води от миене на коли и съдове, в които е имало отровни препарати;

-използването на хербициди и алгициди за унищожаване на водната растителност;

-отпадни продукти от човешката дейност във водата;

-оставяне в рибарника на умряла риба.

Ще се инвестира в провеждането на мониторинг на качеството на водата

Описание на мерките, предвидени да предотвратят, намалят или, където е възможно, да прекратят значителните вредни въздействия върху околната среда, както и план за изпълнението на тези мерки.

Предвидените съоръжения за изграждане ще бъдат поставени и експлоатирани по начин намаляващ негативното въздействие върху заобикалящата ни природна среда с най-ниска степен.

10. Трансграничен характер на въздействието.

Реализацията на инвестиционното предложение не предполага трансгранично въздействие, поради естеството на дейността и местоположението му.

11. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

№	Мерки	Период/Фаза	Резултат на изпълнение
1	Монтажните работи да се ограничат само в имота на инвеститора	По време на строежа	Опазване на съседните терени от замърсяване
2	Сключване на договори за оползотворяване на сжп маси	Преди въвеждане на обекта в експлоатация	Предотвратяване натрупването на сжп маса водеща до разпространение на интензивна миризма;

			Опазване здравето на хората;
3	Сключване на договор с лицензиран преработвател за предаване на генерираните отпадъци	Преди въвеждане на обекта в експлоатация	Екологично съобразно третиране на отпадъците
4	Приоритетно предаване на генерираните отпадъци на лицензирани преработватели, извършващи дейности по оползотворява/рециклиране на отпадъци	По време на експлоатация	Намаляване на количествата депонирани отпадъци Възстановяване на суровини и ресурси
5	Недопускане на депониране на торови маси на нерегламентирани места в и извън територията на рибо фермата	По време на експлоатация	Опазване на съседни терени от замърсяване

Мерки за избягване на значително въздействие върху видове и местообитания. Фактор на въздействие/ комплекс от фактори	Мерки за избягване на въздействията
Отнемане на площи Изменение на абиотичните фактори на средата • Угъпкване, застрояване • Изкопни дейности	- съобразяване с необходимостта от опазване на видовете и местообитанията при избор на терен - избор на възможно най-пестящото площ разположение на модулите, - създаване на достатъчно отстояния между модулите за ценни биотопни структури (напр. малки водоеми, храсталаци, влажни участъци, терасовидно разположение)
• Строителство на фундаментите • Движение на строителната техника	- Минимизиране на площта на фундаментите (използване на земни дюбели напр.) - Минимизиране на изкопните дейности при поставянето на кабелите (да се прецени възможността за наземно поставяне на кабелите) - Избор на време на строителство извън това за размножаване на животните и отглеждане на малките - Използване на строителна техника с ограничено натоварване на почвите, рекултивиране на временните пътища след приключване на работата - Отказ от укрепване на пътищата - Отказ от внос на „чужди” субстрати (напр. за строителните пътища, пътна покривка); ако това е неизбежно да се използват ненатоварващи, типични за мястото и бедни на хранителни вещества субстрати
• Пашуване/косене	- Да се остави естествена сукцесия на поне част от площта - Трайно екстензивно ползване на земята като пасище или ливади
Природосъобразно ориентиран режим на ползване на земята (екстензивно пашуване и косене), отказ от използване на торове и пестициди	

<ul style="list-style-type: none"> • Покриване на почвата чрез модулите 	<ul style="list-style-type: none"> - Поддържане на пролуки между модулите за децентрализиране на оттичането на водите, вкл. и за повишаване на светлинния режим под модулите - Хващане на стичащите се води от модулите с риголи, легла от баластра, растителност - Опазване на чувствителни местообитания от водната ерозия - Отстояние на модулите от земята на най-малко 0.8 м за достатъчно осветеност под тях - Ценни участъци да се оставят открити (напр. добре преставени сухи тревни съобщества)
<ul style="list-style-type: none"> • засенчване 	<ul style="list-style-type: none"> - Ценни участъци да се оставят открити от тотално засенчване (напр. добре преставени сухи тревни съобщества)
Барьерен ефект (ограждане)	<ul style="list-style-type: none"> - По възможност да се търсят други начини за охрана на съоръжението като изкопаване на окопи, технически алармени съоръжения - ако ограждането не може да се избегне – да се използват безопасни и оптично недразнещи дивите животни материали - придвиждане на проходи за средно големи бозайници в близост до земята - при много големи производствени площи да се оставят неоградени площи и проходи - отказ от охрана на терена с кучета през нощта или от обикалящ персонал
Материални емисии	<ul style="list-style-type: none"> - отказ от употреба на препарати за почистване на повърхностите - употреба на строителни материали с ограничено съдържание или излъчване на вредни вещества (напр. необработено дърво) - минимизиране на емисиите на вредни вещества по време на строителството
Визуално възприемане Оптични емисии	<ul style="list-style-type: none"> - Засаждане на напр. на 10 м ивица (за да има ефект и през зимата) от дървета и храсти около производствената площадка или сградата с храсти и подобни - Избор на терен с ограничена видимост (напр. модулите да не се поставят върху експонирани скатове) - Използване на неотразяващи материали (боядисани метални конструкции, неотразяващи стъклени повърхности) - Оптимизиране на рефлексните характеристики предвид възможните въздействия върху животните - Използване на визуално недразнещи огради - Отказ от използване на изкуствени източници на светлина
Акустични емисии	<ul style="list-style-type: none"> - Използване на безшумни трансформатори - Избор на време на строителство извън това за размножаване на животните и отглеждане на малките
Електрически и магнитни емисии	<ul style="list-style-type: none"> - Електромагнитна изолация на уредите под модулите

V. Обществен интерес към инвестиционното предложение.

Настоящото ИП е в синхрон с поетите ангажименти от България по Протокола от Киото за емисиите парникови газове и по Договора за присъединяване / постигане на съответния дял на производството на електроенергия от ВЕИ през годините до 2020 г./. На базата на това има приета нормативна база с цел изпълнение на поетите ангажименти.